

De geschiedenis van kiev-Rus, niet alle dromen zijn bedrog.

Inhoud

	Voorwoord	3
Hoofdstuk 1	Klein-Cholchis	19
Hoofdstuk 2	Hoofdstuk 3 Maidanrevolte	44
Hoofdstuk 3	Etnische smeltkroes	49
Hoofdstuk 4	Van Oleg tot het rampjaar 1240	54
Hoofdstuk 5	Lola de Verschrikkelijke	62
Hoofdstuk 6	Rampjaar 1240	68
Hoofdstuk 7	Van Plato tot Holenklooster	72
Hoofdstuk 8	Lana Otin Krasiva	84
Hoofdstuk 9	Het grootvorstendom Litouwen en het gemenebest met Polen	87
Hoofdstuk 10	<i>Van Moskovië tot en met Napoleon 1812</i>	82
Hoofdstuk 11	Nationale sentimenten	96
Hoofdstuk 12	Periode 1800-1917	101
Hoofdstuk 13	Prelude tot Eerste Wereldoorlog en de balans daarna	103
Hoofdstuk 14	Bloedige burgeroorlog 1917-1922	107
Hoofdstuk 15	Holomodor	115
Hoofdstuk 16	Vinnitsa, Krimoorlog en Sevastopol	117
Hoofdstuk 17	Babi Yar	126
Hoofdstuk 18	Tatyana de Tartaarse	127
Hoofdstuk 19	Desintegratie voormalige Sovjet-Unie	130
Hoofdstuk 20	Op eigen benen en wenkend perspectief	133

VOORWOORD

Door louter toeval en persoonlijke omstandigheden kwam ik in 2010 in contact met een land waarvan ik nooit eerder had gehoord en waarin me nooit eerder had verdiept. Hoewel de connotatie van dat land gemakkelijk geassocieerd zou kunnen worden met een ver Afrikaans land - en in 2010 vóór het EK-voetbal wisten veel landgenoten van mij niet veel beter - ligt het in het hart van Europa op amper 2 uur vliegen vanaf Schiphol. Onbekend maakt onbemind.

In 2012 was ik door de voorzitter van de Kamer van Koophandel in Rotterdam uitgenodigd voor een bijeenkomst met belangrijke zakenmensen, bekende politici, bestuurders, leiders van grote maatschappelijke instellingen en andere mensen die je tot de intelligentsia zou kunnen rekenen. Je moest voortdurend van tafelgenoten wisselen om elkaar te leren kennen en ik tastte dan af wat men wist over Oekraïne. Mijn bevindingen waren ontluisterend. Vrijwel niemand wist ook maar iets te vertellen over dat immense land in het hart van Europa en de meesten wisten niet eens waar het lag. Als zij het al niet wisten hoe was het dan met de kennis van de massa gesteld vroeg ik me af en welke kansen laten zakenmensen liggen?

Vanaf het eerste moment dat ik voet zette op dat grensland was ik verliefd op het avontuurlijke, veelzijdige en soms mysterieuze karakter van de bevolking, de mooie gebouwen, uitnodigende parken en de ouderwetse gezelligheid die er nog in overvloed is. Het voelde alsof ik na eeuwen weer thuiskwam. Ook werd ik als door de bliksem getroffen door de adembenemende extreem aantrekkelijke, doorgaans intelligente, energieke en avontuurlijke vrouwen, die zonder enige twijfel tot de meest boeiende en tevens meest uitgekookte ter wereld kunnen worden gerekend.

Omdat ze voelden dat ik het spel door had ontstond er al snel wederzijds respect en werd ik geaccepteerd, dit in tegenstelling tot de meeste Westerse mannen die veelal fungeerden als wandelende pinautomaat en niet zelden berooid naar huis gingen. Ergens in 2014 kreeg ik de behoefte om erover te gaan schrijven en dat heb ik na enig aarzelen dan ook gedaan en inmiddels heb ik meerdere boeken voltooid, die allemaal geïnspireerd zijn door dat bijzondere grensland, de belangrijkste corridor tussen Europa en Azië en die functie had dat land al minimaal 1.200 jaar terug, maar naar alle waarschijnlijkheid al veel langer.

Grieken van het befaamde Ionische Milete stichtten al in de 8^e eeuw vóór Christus kolonies op de Krim, rond Odessa, de Kerchstraat en de Zee van Azov. Andere Griekse Stadsstaten volgden hun voorbeeld. Na de val van Rome onderhielden deze Griekse Koloniën nauwe banden met Byzantium, zeg maar het Rome 2.0 nadat het echte Rome als sterfhuisconstructie was gebruikt door de uiterst sluwe Romeinen. Constantinopel had een veel betere strategische ligging aan de Bosporus en Rome zou nooit te handhaven zijn geweest tegen de in kracht exponentieel sterker wordende volksstammen uit de rest van Europa.

Omdat mensen uit West-Europa – en dat is me keer op keer gebleken – vrijwel niets af weten van Oekraïne en Rusland en we behept zijn met vooroordelen en ongefundeerde aannames, die ook nog eens dagelijks via de media worden gevoed en omdat de mensen daar ook vrijwel niets af weten van het echte leven in West-Europa, noch van hun eigen oude geschiedenis, heb ik gemeend een kort leesbaar boekje voor leken te moeten schrijven om verkeerde beelden over en weer wat te corrigeren en verwachtingen zowel in positieve als in negatieve zin enigszins bij te stellen. In Kiev beziet met het Westen al jaren door een roze bril.

Enkele weken nadat ik het manuscript van dit historische verhaal voltooid had werd mijn lang daarvoor in Canada bestelde boek van Mikhailo Hrushevsky eindelijk bezorgd, zonder enige twijfel de beste historicus van dat land. Ik was benieuwd of ik in mijn boekje de juiste snaar had geraakt, of de feiten en tijdlijn wel klopten en of ik op basis van de vele andere door mij geraadpleegde bronnen op het goede spoor zat. Wat een fantastisch boek deel I was dat zeg van Hrushevsky! Nadeel was wel dat deze historicus in 1934 overleed en zijn werk niet de hele scope van mijn boekje dekte.

Er was ook het dilemma hoe om te gaan met de nationalistische sentimenten en politieke agenda die deze historicus ontegenzeggelijk had. Wat was feit en wat was wishfull thinking, waarbij het zich afzetten tegen Rusland en Polen vooral tot doel leek te hebben de eigenstandigheid en het unieke van Oekraïne te benadrukken. Als iets mij na lezing van zijn boek is opgevallen dan is dat wel zijn open en erudiete stijl en hij schuwde niet tegen de stroom in te zwemmen, hardnekkige mythen te ontcrachten en hij baseerde zich vooral op feiten. Ik vond zijn boek buitengewoon evenwichtig en tot he point.

Maar creëerde hij wellicht ook nieuwe mythen om zijn politieke doelen te verwezenlijken? Het is naïef te veronderstellen dat waarde vrije geschiedenis bestaat. Hoe goed we ook ons best doen neutraal en objectief te blijven, we zijn altijd zelf onderdeel en partij in die geschiedenis, hebben er een mening over en het zal nooit helemaal lukken geen (verborgen) boodschappen en in wezen persoonlijke politiek getinte statements in de geschiedschrijving te verwerken en ook mij lukt dat niet. Geschiedschrijving is altijd deels subjectief en Napoleon zei dat al luis en duidelijk. Volgens Tolstoi was geschiedenis is fantastisch als het waar zou zijn.

Slaan we door in het eruit filteren van heldere en soms controversiële conclusies, het niet (uit angst) analytisch (willen) bloot leggen van onderlinge verbanden in geopolitieke krachtenvelden en het (bewust) weglaten van beoordelingen en interpretaties, dan ontstaat er gortdroge geschiedenis met slechts jaartallen en namen van personen zonder relevante context. Het beste wat je kunt doen als schrijver is je bewust te zijn van de valkuilen en daar waar mogelijk een middenkoers te bewandelen op basis van gezond verstand. Te geprononceerde eenzijdige geschiedschrijving leidt al snel tot gekleurde propaganda. Voor mij staat vast dat slechts multidisciplinaire geschiedenis een meerwaarde heeft.

Verworvenheden en inzichten uit andere takken van wetenschap, zoals de economie, sociologie, psychologie, culturele antropologie en dergelijke zijn onontbeerlijk om een getrouw beeld te kunnen schetsen. Min of meer gelijktijdig met dit boek rondde ik mijn boek Gorki in Nederland af en daarin vergelijk ik Nederland aan de hand van een aantal maatschappelijke thema's met Oekraïne en hoewel Nederland tot de gelukkigste en rijkste landen ter wereld werd en wordt gerekend – en dat was al zo sinds de periode van Catharine II, stak Oekraïne in mijn visie op onderdelen gunstig af en heeft ook mij land schaduwzijden die stelselmatig onderbelicht worden. Mijn land is verre van perfect en ik had niet voor niets Fernweh als ik mijn geliefde Kiev weer moest verlaten en naar huis ging.

Maar in dit boekje zoom ik vooral in op de geschiedenis van dit mooie, boeiende en mystieke grensland. Ik heb me vooral ook gebaseerd op mijn eigen bronnen, ervaringen, gevoelens, sfeerbeelden, dromen, observaties die ik sinds 2010 in dat land opdeed. Voor een deel is wat ik beschrijf gebaseerd op intuïtie en kennis over wereldgeschiedenis die vanaf mijn jeugd heb gehad. Hoewel ik andere universitaire studies en deelvakken volgde en voltooid had geschiedenis een speciale plek in mijn hart al vanaf mijn 15^e en deze passie was zo groot en ik zo veel las dat een universitaire studie geschiedenis voor mij slechts marginale betekenis zou hebben gehad.

Het is typisch een vakgebied waar je in hoge mate autodidactisch een eind kan komen. Als ik daarenboven naar mijn eigen premier kijk, die wel geschiedenis heeft gestudeerd, dan valt mij telkenmale op dat hij of bij belangrijke hoofdstukken niet heeft zitten opletten of het domweg niet goed begrepen heeft en dan heb ik vooral over de geopolitieke verhoudingen tussen het Westen en Rusland in de afgelopen pakweg 300 jaar. Ik had het geluk vanaf mijn 15^e geschiedenisles te krijgen van bevlogen geniale analytici die ragfijn de complexe verbanden tussen gebeurtenissen schetsen en zeer diep op specifieke materie, waaronder de USSR, de VS en EU ingingen.

Wat in hun lessen niet behandeld kon worden aan wereldgeschiedenis vanwege tijdgebrek, modern of extreem oud van welk land of gebied op de aarde dan ook, leerde ik er zelf spelenderwijze bij in de decennia daarna. Tegenwoordig kan je via YouTube vrijwel onbeperkte kennis vergaren en dat is zonder meer uniek te noemen, want 20 jaar terug moest je in bibliotheken voren of specifieke boeken bestellen en dat was extreem tijdrovend.

Misschien heb ik wel vanaf jongs af aan 10 keer meer wereldgeschiedenis gelezen en bestudeerd dan de gemiddelde master in de geschiedenis dat heeft gedaan. Ik deed dat omdat ik het leuk en boeiend vond en niet dwangmatig in een academisch keurslijf. Mijn docenten geschiedenis maakten het vak levendig, terwijl door velen geschiedenis als oersaai wordt ervaren. Dat ligt vooral aan de stijl en methodologie alsook aan de kwaliteit van de docenten, want dynamische, analytische en vooral multidisciplinaire geschiedenis is ronduit spannend voor wie echt wat wil weten over het verleden, de samenhang der dingen en de correlatie tussen verleden, heden en toekomst, want alles is met elkaar vervlochten.

Mijn dochters slaan een geschiedenisboek al na de eerste pagina resoluut dicht als zijnde irrelevant en doodsaai. Altijd bekeek ik geschiedenis vanuit alle denkbare invalshoeken en disciplines en kennelijk mede hierdoor behaalde ik extreem hoge cijfers voor dat vak op middelbare scholen en universiteiten, waar in diverse studies ook ruimte is ingeruimd voor historische keuzevakken. Ik trachtte me in te leven in vervlogen tijden en in de hoofdrolspelers en dat lukt steeds beter, althans zo voelde ik dat.

Voor een belangrijk deel is geschiedenis ook sociale-psychologie en de hoofdpersonen uit de wereldgeschiedenis waren mensen van vlees en bloed, net zoals u en ik en werden met vrijwel exact dezelfde uitdagingen, worstelingen en dilemma's geconfronteerd. Je kan van geschiedenis dus ook veel leren over de huidige maatschappij en actuele vraagstukken en jouw eigen positie daarbinnen. Voor tal van lastige situaties is geschiedenis een bron van mogelijke creatieve oplossingen.

Het gezegde je hoeft niet steeds het wiel opnieuw uit te vinden is hierop in hoge mate van toepassing, zij het dat elke geschiedenis steeds weer net even iets anders ligt in de tijd gezien en er steeds net weer even een ander type wiel moeten worden bedacht. *Panta Rei!*

Misschien was het gevoel dat ik mij goed kon inleven in historische situaties wel een vorm van remoteviewing, wie weet, want er is meer tussen hemel en aarde en meer dan in traditionele wetenschappelijk paradigma's wordt erkend en geaccepteerd. Dat weet ik 100% zeker! Geschiedenis, of dat nou moderne of zeer oude geschiedenis betreft, kan volgens mij pas echt goed begrepen worden via een brede multidisciplinaire bril, met voldoende oog voor de brede context, tijdgeest en dynamiek. Propaganda, bewuste politieke manipulatie van gebeurtenissen en hardnekkig bijgeloof bemoeilijken soms doorgronding van de geschiedenis en ik meen (of verbeeld me dat) na vele decennia bestudering van wereldgeschiedenis steeds beter feiten van fictie te kunnen onderscheiden.

Vakken als psychologie, sociologie, economie, linguïstiek, politieke filosofie, bestuurskunde, rechten en andere hulp-disciplines zoals archeologie zijn erg nuttig, waarbij ik direct aantekenen dat ik archeologie aan de echte vakspecialisten heb overgelaten en nooit een spade in de grond heb gestoken en ga dat ook nooit doen want dat is mijn ding niet. Omdat ik overal om me heen hoor dat geschiedenis zo saai is, heb ik gemeend mijn persoonlijke ervaringen en bevindingen in Oekraïne luchtig te moeten beschrijven en zo nu en dan heb ik deze gelardeerd met anekdotes, persoonlijke escapades, avonturen en dromen.

Dit is weliswaar volstrekt onwetenschappelijk, maar tegelijkertijd beschouw ik het als een verrijking en ik heb mij in mijn leven nooit laten dwingen in welk keurslijf dan ook en zou met een beetje fantasie in een vorig leven een Kozak kunnen zijn geweest. Voor mij is vrijheid net zo belangrijk als water. Curieus vind ik het dat zo veel mensen hun vrijheid zo makkelijk verkwanzelen en al dan niet vrijwillig deel uit gaan maken van verstikkende routinematige systemen en hun talenten en levensvreugde verspillen en plaatnemen in de wachtkamer van de dood.

De stijl van dit boekje bespaart mij ook een boekwerk aan voetnoten, die vaak alleen maar tot doel hebben de lezer te imponeren, het gestelde te legitimeren via namedropping en de lezer ervan moeten overtuigen dat het gestelde door mij wel juist moet zijn omdat anderen van naam en faam dat ook hebben gezegd. Aan die onzin doe ik niet mee. Alles wat ik zeg komt uit de grond van mijn hart en brein en alleen ik draag daar verantwoordelijkheid voor en heb dat getracht te doen op basis van eerlijkheid en integriteit.

Ik heb dit boekje bewust kort gehouden omdat er in onze vluchtige tijd behoefte blijkt te bestaan aan toegankelijke, bondige geschiedenis over Kiev op hoofdlijnen, die je in pakweg 4-8 uur tot je kan nemen, afhankelijk van je leesvaardigheid en opleidingsniveau. De bruikbare en beschikbare boeken over Oekraïne die ik de laatste jaren las zijn voor mij als fijnproever weliswaar erg interessant, maar zijn voor leken nauwelijks door te ploegen en dat schrikt af. Boeken van 800 pagina's of meer zijn slechts geschikt voor een zeer select gezelschap van echte diehearts.

Daarnaast is mijn persoonlijke filosofie dat als je complexe materie niet kan uitleggen in pakweg 150 pagina's je dat ook niet lukt in 1.000. Als wat ik beweert komt uit mijn koker en ik neem daar de volle verantwoordelijkheid voor. Dit boekje is dus een gekleurde weergave van mijn persoonlijke belevingen en interpretaties over wat ik gelezen en ervaren heb en de "waarheid" bestaat domweg niet en is altijd in hoge mate afhankelijk van de eyes of the beholder. Dat geldt voor alle historici! Dat laat natuurlijk onverlet dat ik mij in hoge mate heb gebaseerd op plausibele conclusies van gezaghebbende historici en andere wetenschappers waarover min of meer overeenstemming over bestaat.

Er is eigenlijk niet zoveel geschreven over de geschiedenis van Oekraïne en daar is een goede verklaring voor. In de 10^e en 11^e eeuw beleefde het indrukwekkende rijk Kiev-Rus het hoogtepunt en in 1240 werd Kiev, de grootste stad van Europa toen, met de grond gelijk gemaakt door Batu Khan, de kleinzoon van Dženghis Kahn en de meeste inwoners, die niet op tijd konden vluchten, werden vermoord of als slaven afgevoerd en de stad leidde daarna bijna 600 jaar een zieltogend bestaan als provinciestadje en speelbal van elkaar opvolgende buitenlandse dynastieën.

Het verval van Kiev was echter al 100 jaar eerder ingetreden door de slechte erfopvolgingsregeling voor koninginnen waardoor de macht steeds verder versnipperd werd en erfopvolgers vooral elkaar naar het leven gingen staan. Zo werd Kiev een relatief makkelijke prooi voor de Gouden Horde van Batu Kahn. Twee jaar daarvoor werd Moskou, in die tijd een onbeduidend provinciestadje met overwegend agrarische kenmerken, veroverd en platgebrand door diezelfde Batu Kahn.

Hoe men ook tegen de huidige geopolitieke spanningen omtrent Oekraïne aankijkt, het is en blijft een feit dat de geschiedenis van dat grensland en Rusland sterk met elkaar verweven zijn en dat geldt zeker ook voor de gedeelde cultuur en de mind-set van de meeste mensen in die landen. Op familieniveau bestaan veruit de meeste configuraties uit vertegenwoordigers van Russische én Oekraïense komaf en het drijven van een wig tussen deze mensen door het Westen in de vorm van het opleggen van gedwongen keuzes tegen Rusland vind ik abject, maar ik heb dat wel in 2014 in Kiev van dichtbij in de praktijk zien gebeuren.

Van de pakweg 30.000 tot 50.000 inwoners in het jaar 1240 bleven er in die eeuwen daarna pakweg tussen de 1.500 en 3.000 in Kiev over. Het is waar dat veel mensen vanuit de regio Kiev hoogstwaarschijnlijk naar het noorden trokken, misschien ook naar Novgorod en Smolensk. Niet erg lang nadat de stad weer een serieuze omvang had gekregen na de 2^e helft van de 19^e eeuw ging het grootste deel van het land deel uitmaken van de USSR en daarin waren nationale geschiedenis taboe en de facto verboden omdat niet de landsgrenzen en nationale cultuur doorslaggevend werden geacht, maar de klassenstrijd.

Historici zoals Hrushevsky schreven hun boeken ervóór en werden daarna (letterlijk) monddood gemaakt. Alles wat ook maar enigszins nationalistische gevoelens uitademde werd in de ban gedaan en de schrijvers ervan konden hun verhalen slechts inkerven op hun muren van de goelag. Na de ontmanteling van de USSR rond het begin van de jaren 90 van de vorige eeuw stortte het totale sociaaleconomische systeem totaal in en deze desintegratie was kennelijk niet bevorderlijk noch de juiste periode om de draad van de geschiedenis van Oekraïne weer op te pakken.

Alles stond jarenlang in het teken van het dagelijks overleven. Voor zover ik heb kunnen nagaan ontstond echte animositeit tussen Russen en Oekraïners pas tijdens en na de burgeroorlog in 1917- 1921 en de uitroeiing van miljoenen boeren of Koelakken in 1932-1933 – ook wel Holomodor genaamd- is daarna als absoluut dieptepunt te beschouwen. De Oekraïner Chroesjtsjov voerde de regie voerde op deze massazuivering, die vele miljoenen boeren het leven kostte en het is veel te gemakkelijk en een geschiedvervalsing van jewelste dit in de schoenen te schuiven van Russen, louter en alleen omdat de hoogste baas, die overigens een Georgiër en geen Rus was, in Moskou zijn hoofdkantoor had.

De meest meedogenloze Sovjetbeulen kwamen vaak uit Georgië of Belarus en helaas waren velen daarvan Joods, zoals Felix Djerzinski en Gendrik Yagoda beiden hoofd van de zo gevreesde en gehate geheime dienst, die tientallen miljoenen mensen de dood in hielpen ruim voor de 2^e Wereldoorlog. De eerste regering van de Sovjetunie bestond voor meer dan de helft uit Joden. Zij joegen tientallen veelal hoogopgeleide Russen over kling en zou het misschien zo kunnen zijn geweest dat de Nazi's en Hitler vreesden dat een dergelijke zuivering in Duitsland ook tot de mogelijkheden behoorde en zou dat hun blinde haat en misdadig fanatisme gevoed hebben en hebben bijgedragen aan de ziekelijke antisemitisme die de Nazi's eigen waren.

1 ding weet ik zeker en dat is dat Duitsers buitengewoon intelligent waren en zijn en het wil er bij mij domweg niet in dat zij zich en masse achter een idioot scharden die haatboodschappen verspreidde die geen enkele kern van waarheid bevatte. Juist halve waarheden scoren goed in bij vox populi en valse verdraaiingen doen vaak wonderen. Kijk naar het huidige politieke haatklimaat in de VS en de rol die de media daarin vervullen en je weet genoeg.

De lezer zal mij in dit boek niet kunnen betrappen op welke vorm van racisme of antisemitisme dan ook, omdat ik die gevoelens totaal niet heb en nooit heb gehad. Alle mensen zijn voor mij 100% gelijkwaardig en dat zeg ik niet omdat dat politiek correct is, maar omdat ik dat altijd diep van binnen heb gevonden en ik dat dus meen. Ook kan ik slecht tegen onrecht en ik een afkeer van het bewust vertekenen van de wereldgeschiedenis door met opzet belangrijke elementen weg te laten of tragedies van ongekende proporties te ontkennen zoals: de genocide op Armeniërs begin 20e eeuw, de Holodomor in 1932-1933 in Oekraïne, de zuiveringen in de USSR en China onder Stalin en Mao die pakweg 100 miljoen mensen het leven kostte, de smerige Vietnamoorlog, de schier eindeloze reeks aan coup d'états en machinaties van de VS in Zuid-en Midden America, waaronder het actief steunen van meedogenloze en op grote schaal martelende dictators. Laten we in dit boekje nou eens eerlijk zijn en de wezenlijke zaken, die er echt toe doen met naam en toenaam benoemen, ook omdat er een directe relatie is met de huidige uiterst riskante geopolitieke krachtenvelden die -al we niet uitkijken- ons geruisloos een 3^e en tevens laatste wereldoorlog in loodsen.

Wat de Britse historicus David Irving betreft heb ik geen idee wat deze man bezielt. Maak het nu echt een verschil dat niet 6 maar 3 miljoen doorgaans volstrekt onschuldige Joden tijdens de Holocaust werden vermoord? Maakt het nu echt een verschil dat een groot deel daarvan niet in concentratiekampen, maar door Einsatzgruppen werden geliquideerd? Maakt het echt veel uit dat velen zijn gestorven door ziekten in die concentratiekampen in plaats van gifgas? Elke gedode Jood, zigeuner, homo, gehandicapte en andere burger van welk ras, nationaliteit of geloofsovertuiging dan ook beschouw ik als een schande en een persoonlijk onverteerbaar drama.

Door zo te goochelen met extreem grote getallen, die de menselijke geest niet kan bevatten, gaat de menselijke maat helemaal verloren. Als ik, vader van 3 dochters, die foto van Anne Frank in haar nadagen zie draait mijn maag om en heb ik moeite mijn haat tehever de Nazi's te beteugelen. Maar ook Duitsers is groot leed aangedaan door het Verdrag van Versailles uit 1919, dat in belangrijke mate is geschreven door de satanische en criminele broertjes Dulles. Keynes, wellicht de beste econoom die er ooit heeft bestaan en Nobelprijswinnaar, ageerde al in 1919 tegen de inhoud van dat verdrag en voorspelde dat het verdrag onherroepelijk zou leiden tot de 2^e Wereldoorlog. Daarnaast had Duitsland er alles aan gedaan in de aanloop van de 1^e Wereldoorlog deze te voorkomen via diplomatieke wegen, maar Het Habsburgse rijk was onverzettelijk en onverzoenlijk en dat werd ook meteen hun einde.

Toen de vader van John F. Kennedy, een beruchte bootlegger, een briljante oplichterstruck had uitgevonden om goudgeld te verdienen met manipulatieve speculatie die mede leidde tot de beurskrach van 1929 en door deze scam in achtvinger steeg van de top van de Amerikaanse maffia, werd de basis gelegd voor onbeschrijflijke ellende in Duitsland in de beginjaren 30 van de vorige eeuw. 5 miljoenen mensen zaten zonder werk, zonder geld, zonder eten en aten uit vuilnisbakken. Duitsers vormen een trot en intelligent volk en dat zette aan tot blinde haat en deze blinde haat verklaart ook de onvoorstelbare militaire successen die men in de beginjaren boekte.

Deze onbeschrijflijk sociaaleconomische ellende in de begin jaren 30 van de vorige eeuw in Duitsland werd de ideale voedingsbodem voor de opkomst van Hitler en zijn trawanten, die overigens mede in het zadel werd geholpen en gefinancierd werd door Prescott Bush, de vader en grootvader van de latere presidenten van de Bush-dynastie. Zowel Joseph Kennedy als Prescott Bush maar ook Henry Ford waren fervente antisemieten en aanhangers van het gedachtengoed van de Nazi's.

Dat is geen complottheorie, maar dat zijn feiten die door niemand ooit zijn ontkend. Ik noem dit voorbeeld om slechts aan te tonen hoe zaken in de wereld vaak aan elkaar gerelateerd zijn als de draden van een spinnenweb. Het kwaad schuilt vaak in de schaduw van het goede en springt op het juiste of zo men wil het slechtst denkbare moment over naar een andere gastheer. Slachtoffers worden daders en vice versa.

Ik ben er heilig van overtuigd dat de huidige VS op dit moment een Rome 3.0 zijn en de grootste bedreiging vormen voor de wereldvrede. Hun tot op het bot corrupte politieke systeem, waarin politici legaal worden omgekocht – en dat noemt men lobbyen – hun immense militair-industrieel complex dat een direct belang heeft bij het organiseren van oorlog en onrust en daar vele miljarden per jaar aan verdient en hun militaristische hegemonistische cultuur met 180 militaire bases in andere landen en welke landen men voortdurend de les wil lezen en wil afpersen begint wel erg veel te lijken op Rome in zijn nadagen en dat proces speelt al sinds de jaren 50 van de vorige eeuw.

President Truman waarschuwde ervoor in zijn afscheidsspeech, terwijl hij zelf een 4-sterren-generaal was geweest en o boy wat zag hij het destijds goed. Ook de Koude Oorlog was grotendeels ingegeven door het bewust overdrijven van de militaire macht van de USSR en hun vermeende agressieve ambities. Dat leidde tot goed gevulde kassa bij diverse parasitaire militaire industrieën die leven van oorlog en geweld ten koste van andermans ellende.

In de ogen van de regeringsleiders van de kersverse staat Israël waren John F. Kennedy en Robert Kennedy de zonen van een antisemitische Ierse gangster, die schatje hemeltje rijk was geworden met de misdaad. Het is dan ook niet zo vreemd dat zij weinig fiducia hadden in noch respect hadden voor deze politici en geef ze eens ongelijk. In onze moderne maatschappij is beeldvorming allesbepalend en het door de media gecreëerde imago van een persoon hoeft helemaal niet gebaseerd te zijn op feiten en kunnen daar zelf straffeloos haaks op staan.

Zo kostte de oorlog in Irak ruim een miljoen mensen, veelal vrouwen, kinderen en bejaarden hun leven en leidde tot ISIS en de never ending war on Terror, die in de diepste krochten van sinistere netwerken is uitgevonden en die Syrië, Zuid-Libanon, Soedan, Somalië en Iran ook op hun verlanglijstje plaatsten en dat deden ze al in de jaren 80 van de vorige eeuw. In mijn boek Gorki in Nederland werkt ik dit thema verder uit. Terug naar Kiev.

Vóór 1917 werd Kiev en haar inwoners door de Russische vorsten, intelligentsia en andere elites min of meer geromantiseerd als de aan lagerwal geraakte voorouders van de eens zo machtige dynastie Kiev-Rus. Liefkozend werd Oekraïne Klein-Rusland genoemd en misschien hebben Oekraïners dat opgevat als geringschatting, maar dat is apert onjuist. Zelfs nu staat er vlak bij het Kremlin een torenhoog beeld van Koning Vladimir de Grote en Russen zien in hem de aartsvader ook van Rusland en de Russen.

Dit existentiële gevoel ligt zo diep dat het Westen hier voldoende oog voor moet hebben en de NAVO moet zich er rekenschap van geven, dat Russen tot het gaatje zullen gaan als er niet wijs en met respect in dit dossier wordt gehandeld door het Westen. Dit is voor hen heilige grond en zij trekken daar een lijn in het zand ook omdat de NAVO en het Westen sinds 1991 alle gemaakte afspraken in het kader van de eenwording van Duitsland met voeten hebben getreden en tot aan de grenzen van Rusland een soort IJzeren Gordijn 2.0 hebben geschapen. Dat zit de trotse Russen buitengewoon dwars en terecht. Hoe zouden de Amerikanen het voelen als Rusland een militaire basis in Mexico en Venezuela opricht?

Het soms liederlijke gedrag en de luiheid van de inwoners van Kiev werd al opgetekend door Catharina II in de 18^e eeuw en zij verbaasde zich erover dat de kroegen in Kiev als rond het middaguur stampvol zaten en er gezopen werd totdat de hoofdluizen er dood bij neervielen, waarna rond sluitingstijd niet zelden gemat werd. De Russen probeerden Kiev op te stuwen in de vaart der volkeren en investeerden nadien in economische ontwikkeling en culturele voorzieningen en soms werden militaire garnizoenen (onder andere in Kiev) in het grensland geplaatst en dat kan je negatief en positief duiden.

Hoewel er het nodige te beleven was in Kiev toen ik er was vertoonden veel mannen het gedrag van de legendarische figuur Oblomov van de schrijver Koncharev. Zijn luiheid zag ik terug bij veel hedendaagse mannen uit Kiev: weinig initiatief, weinig ambities en erg gefocust op comfort en het behalen van voordelen, zonder daar iets voor terug te willen doen en geen verantwoordelijkheid willen nemen bij vrouwen omdat deze, de meest aantrekkelijke ter wereld, in overvloed zijn vertegenwoordigd. Daarnaast bespeurde ik een meer dan gemiddeld wantrouwen tegenover de medemens, kennelijk ingesleten door lange ervaringen zowel in het Sovjettijdperk als daarvóór en daarna.

Ook als ik jarenlang vaste klant was van een verhuurbedrijf van appartementen in het centrum van Kiev en trouw op tijd betaalde, dan nog stond de vertegenwoordiger van dat bedrijf steevast dezelfde dag na het verstrijken van de huur enigszins nerveus voor de deur om de nieuwe huur te incasseren. Je kon immers nooit weten of die vreemde Hollander dit keer ook ging betalen. Later bleek mij dat ze hetzelfde wantrouwen vertoonden tegenover naaste familieleden en vrienden, dus het was niet persoonlijk bedoeld.

Als ik iemand een cadeau gaf bracht ze het meteen naar huis gelijk een poema of een beer die een prooi heeft bemachtigd om vervolgens meteen weer in te zetten op de volgende buit en toen ik Liliyana een Iphone gaf in 2016 ging ze als eerste naar de Applestore om te laten checken of ik er geen spyware op had gezet. De achterdocht bleek ook uit het uiterst spaarzaam delen van persoonlijke informatie. Je kon 2 jaar een relatie hebben met een vrouw om vervolgens achteraf te moeten constateren dat je in feite niets van haar afwist, het door haar vertelde over zichzelf in hoge mate fictief of zelfs gelogen was, terwijl je er toch alles om verweid zou hebben dat je een boeiende en leuke relatie met haar had gehad en dat was ook zo. Ze bleven vaak een mysterie en ook dat had wel iets spannends.

Daarnaast veranderde dezelfde vriendin met grote regelmaat ingrijpend van uiterlijk, zo sterk zelfs dat je het gevoel had elke maand met een andere vrouw aan je arm te lopen. Blondines transformeerden in brunettes, roodharigen of zelfs zwartharige bitches en vice versa. De dames waren ware cosmetica-profs en toverden zich in no time om in een andere gedaante, zoals een toneelspeler die meerdere personages speelt of als een zeekat/inktvis die een volledige transformatie kan ondergaan en zich perfect kan camoufleren.

Ik stond verbaasd over hun extreem hoge intelligentie en brede interesses en de meesten konden tot op detailniveau welgemeend meepraten over de meest complexe geschiedkundige materie, economie, filosofie of literatuur. In mijn land heb ik dit zelden of nooit meegemaakt. Na het uiteenvallen van de voormalige Sovjet-Unie in 1991 laaide de nationalistische sentimenten weer op in Oekraïne en vanaf 2014 bereikte die animositeit tussen Oekraïners en Russen een climax of beter gezegd een dieptepunt, waarbij ik aantekenen dat slechts een klein overwegend extremistisch deel van de bevolking, daartoe aangespoord door de nieuw opkomende oligarchen, die animositeit tegenover Rusland steunde en de demonstranten en handlangers vaak betaald werden door de VS.

De meeste families zijn samengesteld uit Russen én Oekraïners en zij staan vreedzame co-existentie voor en moeten niets van de huidige Russofobie hebben. De meesten moeten ook helemaal niks hebben van onderlinge vijandigheden en beledigingen en terecht. Mede daarom heeft Poroshenko onlangs verloren, naast het feit dat de economie rampzalig is gekelderd na de putsch in februari 2014 en 1 miljoen relatief jonge en hoogopgeleide mensen jaarlijks het land na genoemde datum verlieten om hun heil elders te zoeken. Ook werd de endemische corruptie die onder zijn leiding eerder toe dan afnam hem zwaar electoraal aangerekend.

Zoals zo vaak hebben degenen die het hardst schreeuwen onevenredig veel politieke invloed. Europa doet er goed aan dit soort provocateurs, overwegend neofascisten uit Galicië, niet actief te steunen, want hun opvattingen staan haaks op alles waar Europese normen en waarden voor staan, nog even los van het feit dat verheerlijking van de SS, het dragen van fakkels en op hakenkruizen lijkende symbolen de ogen zouden moeten openen. Lieten de Duitsers zich nog verleiden voor een nieuw fenomeen en er verzachtende omstandigheden golden, fascisme anno 2019 is echt not done.

Ik wacht nog afkeurende verklaringen van het Westen af, ook als men Romazigeuners opjaagt en bedreigt, zoals onlangs geschiedde. Niet dat ik Roma wil verheerlijken, integendeel, maar in een beschaafd land laat je kwetsbare groepen ook Joden met rust, punt! Het zijn gemakkelijke prooien en zondebokken. Fascisme is voltooid verleden tijd en zal nooit meer opbloeien bij mensen met enig verstand, een minimaal moreel kompas en enig schaamtegevoel. De Duitsers zijn inmiddels modelburgers geworden in Europa en vraag Duitsers maar eens hoe die fascistie hun land volledig ten gronde hebben gericht met hun zieke haatdragende ideologie en misplaatste superioriteitsgevoelens. Hun 1.000-jarige rijk duurde maar pakweg 5 jaar effectief en leidde tot 1.000 jaar schande.

Zij zijn door de USSR en niemand anders op de knieën gedwongen en dat is een ongekende prestatie, die zijn gelijke niet kent in de wereldgeschiedenis. Ok als de moedige soldaten niet richting Duitsers en hun hulptroepen uit andere landen oprukten dan keken zij in de loop van een geweer van een politiek commissaris, maar buiten kijf staat dat de Russische soldaat de 2^e Wereldoorlog heeft gewonnen. 20-27,5 miljoen bewoners van de voormalige Sovjet-Unie sneuvelden in die grote oorlog, overwegend Russen en Oekraïners. "Slechts" 390.000 Amerikanen sneuvelden, waarvan het gros in Zuidoost-Azië. Maar Amerikanen zijn ware meesters in marketing en inhoudsloze verkooppraatjes en het is een prestatie van formaat bij ontelbare tussen de oren de gedachte te internaliseren dat niet de USSR maar de VS deze oorlog hebben gewonnen.

Het feit dat ik pas in begin van 2018 een in het Engels vertaald boek van hun grootste historicus Hruschovsky kon verkrijgen via Canada spreekt boekdelen over de zwak ontwikkelde nationalistische gevoelens en het flinterdunne nationalistisch profiel van Oekraïne. Men is nog steeds zoekende op dit punt en maakte eeuwen deel uit van verschillende imperia, waarvan men de speelbal werd. Oekraïne is of men het wil of niet het grensland tussen Europa en Oekraïne en die positie is goud waard, ook de komende 100 jaar bij de ontwikkeling van Eurazië. Houd dat goed in gedacht bij toekomstig regeringsbeleid.

In deze eeuw is Eurazië booming met China en Europa als gangmakers en Rusland, Oekraïne en een aantal voormalige Sovjetrepublieken daartussen als economische bofkonten, die daarvan volop kunnen profiteren. Er wordt gewerkt aan een indrukwekkende en ongekende fijnmazige infrastructuur in Eurazië en de VS zijn domweg op hun retour, maar zien dat niet in of willen dat niet inzien. Geografisch komen zij in dat Euraziatische economische model nauwelijks voor.

Misschien zit daar zit de kern van hun kift en tomeloze agressie. De door de VS ontketende handelsoorlog met China beschouw ik als kamikaze. Binnen 5 jaar zal China met 2 vingers in de neus de VS in economisch opzicht voorbijstreven. Oekraïne heeft een rijke historie wat het kiezen van de verkeerde vrienden en partijen betreft, ook nu weer. De flirt met de VS zal slechts van korte duur zijn, zeker als het aan Trump ligt. Je moet als Westen niet stoken tussen broedervolkeren en de bevolkingen van Rusland, Belarus en Oekraïne zijn historisch nauw vervlochten en dat zit diep in de ziel.

De Oekraïense samenleving is doordeesemd met Russische invloeden en het willen afschaffen van de Russische taal op scholen als het in de ban doen van briljante Russische schrijvers en dergelijke beschouw ik als gekkenwerk en een buitengewoon vijandige daad. Ik heb hetzelfde van dichtbij meegemaakt in voormalig Joegoslavië en dat leidde ertoe dat Kroatische en Servische burens die elkaar al decennia goed kenden of zelfs bevriend waren elkaar de ogen uitstaken en elkaar levend verbrandden. Trek ook daar lessen uit!

Europa doet er wijs aan geen olie meer op het vuur te gooien en nu al zie ik tekenen dat bijvoorbeeld Duitsland spijt heeft van de te hartelijke steunbetuigingen aan de de facto corrupte maffiabazen in Kiev en Odessa, die aan de touwtjes trekken en zich hebben vermomd als achtenswaardige politici. Deze lieden zijn vooral goed in het uitzuigen en afpersen van de eigen bevolking en vooral zij zullen zich beklagen om het verlies van hun vakantievilla's op de Krim die zij veelal financierden met het gestolen geld van de straatarme gewone man en vrouw.

Hun motieven waren in 2014 veelal opportunistisch van aard en men wilde kennelijk gemakkelijk mee vreten uit de Europese miljardenruif en had daarom een vijand nodig en het is mede daarom dat zaken zo op de spits werden gedreven. Opkomende oligarchen organiseerden deze putsch in 2014, daarin gesteund door de VS die via de diplomatieke post miljoenen dollars invloog om uit te delen aan de demonstranten. Ingehuurde Georgische sluipschutters schoten in februari 2014 zowel op betogers als op politieagenten om totale chaos te creëren en de basis te leggen voor een coup d'etat of regimechange en zij bekenden dat later op tv.

Ik was in februari 2014 in Kiev en aanschouwde merkwaardige taferelen die niet bepaald bij een breed gedragen revolutie leken te passen. Er liepen toen ook relatief veel Amerikanen rond uit o.a. Californië met wie ik soms een gesprek aanging, bij ijsskoude gevoelstemperaturen van -20 graden Celsius. Wat kwamen zij daar op dat moment doen? Buiten het stadscentrum van Maidan, op nog geen kilometer van het strijdtoneel, ging het gewone leven verder. Zaken werden bewust op de spits gedreven ook nadat vervroegde verkiezingen in het vooruitzicht werden gesteld.